

NOWY DZIENNIK

W Y D A N I E

10

W I E C Z O R N E

Protest profesorów lwowskich przeciw aktom terroru na wyższych uczelniach

Lwów 21. 1. Dziś ogłoszono to następujące pismo:

„Podpisani profesorowie Szkół Akademickich we Lwowie uważają za obowiązek określić swoje stanowisko wobec stosunków, które zapanowały obecnie w tych Uczelniach.

Wielki trwająca walka o ideały ludzkości stworzyła ze szkół akademickich najwyższe ośrodki rozwoju nauki i kultury. Wyrazem zrozumienia znaczenia tych ośrodków oraz roli, jaką mają spełniać w społeczeństwie, jest zagwarantowanie im swobody oraz niezależności.

Szkoły akademickie jeśli mają spełnić swe zadanie, winny być wolne od wszelkich wpływów, nie mających z nauką nic wspólnego. Najgroźniejsze z nich są te, które je zamieniają na teren rozgrywek politycznych, partyjnych czy też narodowościowych.

Tego nie chcą sobie uświadomić ci, którzy już od dłuższego czasu wprowadzają w mury Wyższych Uczelni w Polsce groźny ferment, — a wyzykując ich wolność i eksterytorialność, przenoszą walkę polityczną na ich teren. Obafamucona przez nich i ludzka popularnymi hasłami część młodzieży zorganizowała bojówki, które swymi

barbarzyńskimi występami doprowadzają do zahamowania wszelkiej pracy w Uczelniach.

Gwałty, nieposzanowania Władz Akademickich, bezprzykładne lżenie i znieważanie profesorów oraz próby terroru, nawet względem kolegialnych Władz Akademickich, stały się zjawiskiem niemal pospolitym, wytwarzając zamęt, graniczący z anarchią.

Próby opanowania tego stanu przez nawoływanie do opamiętania się spełzły na niczym a

władze akademickie wobec braku odpowiednich środków nie mają już możliwości

obrony kardynalnych podstaw bytu szkół akademickich — ich swobody i niezależności.

Znamiennym objawem wytworzonych stosunków są fakty, które zaszły ostatnio. Oto niedawno Rektor i Senat Politechniki Lwowskiej ulegając terrorowi wprowadzili

urzędowe ghetto, niezgodne w swym założeniu z poczuciem prawa.

W ten sposób zadany został cios niezależności i prestiżowi Władzy Akademickiej, która pod terrorem wyrzekła się swego prawa do swobodnej decyzji.

Drugi, nie mniej znamienny fakt zaszedł obecnie na Uniwersytecie J. K. Tu rektor od początku stał na straży godności uczelni i poświęcił cały swój wysiłek, aby ją uchronić przed wpływami wprowadzającymi rozkład. Z młodzieży hołdującej metodom gwałtu i terroru, usiłował za wszelką cenę wyzwolić człowieka i obudzić w niej honor obywatela akademickiego oraz poszanowanie dla obowiązków praw. Dla swoich wysiłków nie znajdował jednak należytego poparcia ani pomocy, a

kiedy Uczelni zagroził zbiorowy gwałt młodzieży, mający za cel wymuszenie ghetta, z urzędu swego ustąpił.

Ostrzega się przed nabyciem skradzionej maszyny do pisania marki „Urania“ Nr. 82655. Zgłoszenia telefoniczne na nr. 183-46 — za wynagrodzeniem.

Ustąpił, bo nie chciał narazić na poniżenie najwyższej godności Uczelni.

Gdy nauka i kultura są najwyższym dobrem społecznym a podważanie bytu swobodnego rozwoju ich ośrodków staje się czynem godnym surowego potępienia, podpisani wyrażają solidarność ze stanowiskiem zajęтым przez Rektora Uniwersytetu Jana Kazimierza,

protestują przeciwko dalszemu nadużywaniu przywilejów i swobód szkół akademickich przez czynniki polityczne, wdzierające się przemocą w mury wyższych Uczelni.

Na oświadczeniu powyższym widnieją następujące podpisy:

H. Arctowski, K. Bartel, E. Bratro, L. Chwistek, L. Eberman, R. Ganszyniec, F. Groer, W. Hahn, K. Hartleb, A. Kłisiecki, J. Kowalski, W. Krukowski, S. Krzemieniewski, E. Kucharski, S. Legeżyński, T. Ostrowski, G. Poluszyński, K. Różycki, G. Sokolnicki, S. Stasiak, W. Stożek, D. Szymkiewicz, J. Tokarski, K. Weigel, M. Wierzuchowski, S. Witkowski.

Nowe zaostrenie stosunków niemiecko-czechosłowackich

Berlin. 21. 1. (R) Półurzędowa „Diplomatische Korrespondenz“ ogłasza artykuł w ostrym tonie, wymierzony przeciwko Czechosłowacji.

Artykuł, omawiając stanowisko rządu czeskiego, wobec zagadnienia Niemców sudetkich, zwraca uwagę na konieczność załatwienia tej sprawy w myśl postulatów mniejszości niemieckiej.

Artykuł kończy się słowami: „Byłoby pożałowania godnym, gdyby wśród pewnych czynników istniały złudzenia, że uda się zyskać na czasie przez nienaturalne i bezpożyteczne projekty rozwiązania tego zagadnienia. Wynikiem takiego odraczania byłoby pozbawienie narodów środkowo europejskich upragnionego pokoju“.

Niemcy chcą uderzyć na Francję?

Szybko zdementowana wiadomość „United Press“

Berlin 21. 1. (R) Wielkie poruszenie wywołała tu wiadomość podana przez „United Press“ zamieszczona w prasie zagranicznej, jakoby francuski ambasador w Berlinie podczas swojego ostatniego pobytu w Paryżu zawiadomił rząd francuski, że

rząd niemiecki przygotowuje jakiś nowy zamach w rodzaju zajęcia zdemilitaryzowanej strefy Nadrenii.

Wiadomość ta wykorzystana była przez prasę amerykańską, jako nowy akt przeciwko Niemcom i zamieszczona przez niektóre pisma amerykań-

skie pod tytułem:

„Francja obawia się nowego naruszenia granic przez nazistów“.

Na zapytanie tutejszych kół oficjalnych, ambasada francuska w Berlinie

za przeczyła kategorycznie tej wiadomości. Prasa niemiecka atakuje z tego powodu ostro amerykańską służbę informacyjną, zarzucając jej podżeganie przeciwko Niemcom.

Zamiast kolonij -- podział Indii holenderskich między Niemcy i Japonię!

Paryż, 21. 1. (A) W kołach politycznych komentują sensacyjny artykuł pana Jaques Bardeaux, członka Akademii, który ogłosił „Temps“. Autor powołując się na całkowicie wiarygodne francuskie źródła dowodzi, iż układ niemiecko - japoński zawiera tajną klau-

zulę, według której Niemcy zrzekają się wszelkich praw do swoich dawnych posiadłości kolonialnych, wzamian zaś Japonia dokonać miałaby po zakończeniu obecnych operacji politycznych w Chinach, podziału wspólnie z Niemcami Indii holenderskich.

Nagle załamanie się franka

w związku z alarmującą pogłoską „United Press“

Paryż 21. 1. (A) Wczoraj wieczorem kurs franka francuskiego nagle załamał się. Zniżkę kursu franka zanotowano nie tylko w Paryżu, ale i w Londynie. Komentarze z kół miodajnych przypisywały to nagłe załamanie kursu franka, które pod koniec wieczora zostało częściowo wyrównane, faktowi, że posiedzenie rady ministrów, wyznaczone na godz. 17-tą, zostało opóźnione o całą godzinę. W związku z tym opóźnieniem pojawiła się na giełdzie pogłoska, że ministrowie resortów finansowych zażądali opóźnienia obrad, aby

z badać przyczyny nagłego spadku franka i że

sytuacja finansowa stała się niespodziewanie znów bardzo poważna.

Informatorzy półurzędowi wystąpili ze stanowczym zaprzeczeniem tych pogłosek, oświadczając, że opóźnienie obrad nastąpiło tylko ze względów czysto technicznych, ponieważ szereg ministrów, przejmujących obecnie urzędowania, nie mógł przybyć na godz. 17-tą na początek obrad.

Obok tego jednakże w kołach giełdowych spadek franka przypisują alarmującej pogłosce, puszczonej przez „United Press“ twierdzącej, jakoby ambasada francuska w Berlinie miała poinformować gabinet paryski o szykowaniu rzekomo przez Niemcy nowej niespodzianki w rodzaju okupowania Nadrenii.

Ambasada francuska w Berlinie wiadomości tej kategorycznie zaprzeczyła. Zaprzeczenie niemieckiego biura informacyjnego w tej sprawie ogłoszone zostało w Paryżu przez Agencję Havasa.

Londyn -- z Rzymem, czy Berlinem?

Rzym, 21. 1. (R) Ambasador włoski w Londynie Grandi odbył wczoraj rozmowę z ministrem spraw zagr. Edenem. Londyński korespondent „Tribuny“ donosi, że w toku tej rozmowy omawiano zagadnienie stosunków włosko angielskich. Ponadto korespondent zwraca uwagę, że zdaniem „Daily Mail“ — podróż doradcy Foreign Office Vansittara do Rzymu uchodzi za prawdopodobną. — Omawiając z kolei wczorajsze przemówie-

nie arcybiskupa Cantenbury, który wypowiedział się za zbliżeniem angielsko niemieckim, „Tribuna“ pisze, że w Anglii daje się w dalszym ciągu zauważyć tendencja do ignorowania Włoch. Tendencja ta ma na celu osłabienie osi Rzym—Berlin przez nawiązanie porozumienia z Rzeszą przy równoczesnym pozostawieniu Włoch na boku. — Mowa arcybiskupa Cantenbury jest najlepszym odzwierciedleniem tych tendencji.

Powstańcy zajęli amerykański statek naftowy

Nowy Jork 21. 1. (R) Daniel W. Armstrong, wiceprezes „Eastern State Petroleum Co“, potwierdził wiadomość o zajęciu przez okręty powstańcze na północ od Wymy Balaarskich statku naftowego „Nantucket Chief“ Ładunek statku, składający się z 7 tysięcy ton nafty, przeznaczony był dla rządu hiszpańskiego. Statek opuścił Port Arthur (Texas) 18 listopada z załogą, liczącą 35 Amerykan. Naftę wyladowano w Barcelonie, po czym statek odpłynął do Batumu i właśnie w drodze powrotnej został zatrzymany. Armstrong dodał, iż nie jest jeszcze zdecydowany, czy ma podjąć kroki u rządu amerykańskiego w sprawie zajęcia statku.

14-letnia gimnazjalistka w garsonierze przemysłowca więziona była przez trzy dni

Sądowy epilog głośnej sprawy we Lwowie

Lwów, 21. 1. W Sądzie okręgowym odbyła się wczoraj przy drzwiach zamkniętych, rozprawa przemysłowca lwowskiego Józefa Winiarza, właściciela składu pieców kafłowych, przy ul. Gródeckiej 119, który stoi pod zarzutem uwiedzenia 14-letniej Ireny K., uczennicy gimnazjalnej, panią z lepszej sfery.

Sprawa ta jest ogólnie znana z szerokich opisów w całej prasie lwowskiej w lipcu ub. roku. Mianowicie pewnego dnia doniesiono policji, że zginęła 14-letnia Irena K. Zaginiona przez trzy dni nie dawała znaku życia i wszelkie poszukiwania były bezskuteczne. Krążyły pogłoski iż 14 letnia Irena padła o-

fiarą handlarzy żywym towarem.

Aż nagle domiesiono policji, że w garsonierze przemysłowca Winiarza przy ul. Gródeckiej znajduje się jakaś młoda dziewczyna, która ani na chwilę nie opuszcza mieszkania.

Policja wkroczyła wówczas do wskazanego mieszkania i rzeczywiście odnalazła tam dziewczynę, którą okazała się panna Irena K. Przesłuchana dziewczyna zeznała, że gdy trzy dni temu czekała na przystanku tramwajowym, nadjechał na motocyklu jakiś sportowiec i zauważywszy ją, zatrzymał maszynę i nawiązał z nią rozmowę. W chwilę potem panią siedziała już razem ze swym przygodnym znajomym na motocyklu.

Motocyklista zawiózł ją do swego mieszkania przy ul. Gródeckiej i napotawszy dziewczynę alkoholem zmusił ją do uległości. — przybyli jego koledzy, przedstawił ją jako swą kuzynkę z Krakowa.

Orgia, obficie podlewana alkoholem — trwała w mieszkaniu Winiarza przez trzy dni z małymi przerwami. Gdy Winiarz opuścił na chwilę mieszkanie, zamykał dziewczynę na klucz, aby nie mogła się wydostać na ulicę. Po odkryciu całej tej historii Winiarza aresztowano i wytoczono śledztwo.

Po kilku dniach został on wypuszczony na wolną stopę a w dniu wczorajszym zasiadł na ławie oskarżonych. Razem z nim, stanął przed Sądem magazynier Władysław Skaza, który odpowiada za wprowadzenie w błąd policji, zeznając w śledztwie dla zatuszowania sprawy Winiarza, że sam odegrał główną rolę w tej brudnej aferze.

Rozprawa, która przez cały czas toczyła się przy drzwiach zamkniętych, została odroczone do 22 bm. celem powołania nowych świadków.

Bitwa między dwoma szczepami beduińskimi w Transjordanii

Amman (Transjordania) 21. 1. PAT. W dniu wczorajszym doszło na tle rywalizacji szejików dwóch szczepów beduińskich do prawdziwej bitwy w miejscowości Amarat, na pograniczu Iraku. Po trwającej cały dzień i całą noc walce, pozostawiły obie strony

62 zabitych na polu walki.

żołnierze sąsiedniego posterunku, którzy przybyli samochodami celem przywrócenia porządku zostali roz-

brojeni, a samochody ich zniszczone. Kres walce położyła dopiero ekspedycja w 40 samochodach, pod dowództwem emira Hayal Mussaïda.

Złoto i broń z czasów wojny odkryto niedaleko granicy palestyńskiej

Amman (Transjordania), 21. 1. W miejscowości Wadi Chayab, w pobliżu granicy palestyńskiej, odkryto dwa duże składy broni z czasów wojny światowej. Prawdopodobnie broń ta została ukryta przez armię turecką w czasie

jej odwrotu. W składach tych znaleziono znaczne zapasy karabinów niemieckich oraz dwie skrzynie, zawierające 20 tysięcy funtów tureckich w złocie. Broń oraz złoto odstawiono pod silną eskortą do Ammanu.

NOŻYCAMI PRZEZ PRASĘ

DOSTAWA

ĆZAPEK POLICYJNYCH

„A. B. C.“:

Wczoraj na tym miejscu zamieściliśmy p. t. „Nie ma usprawiedliwienia“ wiadomość o przetargu na dostawę czapek policyjnych dla Komendy Głównej Policji Państwowej, w której podaliśmy, że dostawę otrzymała na jej ofertę firma „Wotan“, której właścicielem jest żyd Perlberg.

Okazuje się tymczasem, że — udało się nam najzupełniej wiarogodnie stwierdzić — dostawę całkowitą otrzymała znana nam z nazwy chrześcijańska instytucja charytatywna na prowincji. Ze szczerym zadowoleniem komunikujemy o tym Czytelnikom.

CZY WARTO BYŁO?

„Wiek Nowy“:

„Zarządzenia porządkowe“, określające, gdzie jaki student ma zajmować miejsce według porządku wyznaczonego, miały rzekomo na celu uspokojenie wyższych uczelni. Utrzymywano ze strony miarodajnej, że młodzież oenerowska, czy też raczej jej bojówki, po osiągnięciu rozdziału miejsc zaprzestanie niepokoju, że więc równość konstytucyjna będzie ceną, za którą uzyska się wolność Nauki. Młodzież demokratyczna od dawna przestrzegająca przed takimi złudzeniami. Endecy na uczelniach nie uspokoją się, ponieważ ich celem jest nie to, czy owo zarządzenie, ale ciągłe zwracanie na siebie uwagi przez organizowanie rozruchów. — Dowiadujemy się istotnie, że pierwsze awantury miały już miejsce na wykładzie prof. Nowotnego na 3-cim roku prawa. Czyż więc dla takiego „porządku“ warto było poświęcać porządek prawny państwa?!“

ZAKOPANE

„Warszawski Dziennik Narodowy“:

W godzinach wieczornych grupa przechodniów rozbiła ogromną szybę lustrzaną w żydowskim sklepie „Technopol“ Perlrota, oraz w sklepie żydowskim mieszczącym się w hotelu „Pod Giewontem“ na Krupówkach.

Wzmógł się bojkot sklepów żydowskich w całym Zakopanem trwa w dalszym ciągu, pikietujący są przedmiotem owacji ze strony polskiej publiczności, przyłączają się do nich samorzutnie osoby, które nigdy do Str. Narod. nie należały i ochoczo pikietują.

FRANCJA

„Dziennik Ludowy“:

Francja jest jednym z najpotężniejszych fi-

Dziś przemówi gen. Skwarczyński

Warszawa, 21. 1. (A) Nowy szej „Ozonu“ generał Skwarczyński, który obecnie bawi we Wilnie, wygłosi dziś o godzinie 7.50 wieczorem przemówienie przed radio. Prawdopodobnie za rysuje on program Ozonu i swojej działalności na stanowisku szefa.

„Pikieciarze spełniają obowiązek narodowy“...

Warszawa 21. 1. W Tczewie odbył się charakterystyczny proces. W niedzielę przedświąteczną pikietowano w Tczewie sklepy żydowskie. Wśród pikieciarzy i kupców żydowskich dochodziło przy tym do ostrych scysji. Między właścicielką sklepu z kapelusami Libą Masielową a pikieciarzem Wikto rem Andrzejewskim doszło do wymiany zdań przy czym pan Andrzejewski oskarżył Masielową o znieważenie. W sądzie Masielowa oświadczyła, że walczyła tak samo jak Andrzejewski o wielką i świętą Polskę. Jako świadek oskarżonej stanął emerytowany kolejarz Cegielski, który oświadczył między innymi, że o ile mu wiadomo, wolno w Polsce chodzić gdzie się chce i kupować w każdym sklepie, a pikieciarzy nazwał szajką, która zaczepia spokojnych ludzi i powinna być przepędzona przez policję.

Sąd po rozpoznaniu sprawy skazał Masielową na 2 tygodnie aresztu i zł. 50 grzywny, przy czym niezmiernie znamienne są motywy wyroku. Sąd w swoim uzasadnieniu orzekł, że „pikieciarze spełniają obowiązek narodowy“.

Zastrzelili! — z zamkniętymi oczyma

Warszawa, 21. 1. (A) Pod zarzutem morderstwa zasiadł dziś na ławie oskarżonych właściciel przedsiębiorstwa autobusowego pod Mińskiem Mazowieckim Janusz Cybulski, który 2 strzałami z rewolweru pozbawił życia miejscowego fryzjera Szłomę Rosenberga. Między Rosenbergiem a Cybulskim toczył się od dłuższego czasu spór pieniężny, przy czym Cybulski oskarżył Rosenberga, że podaje on władzom wiadomości o rzekomo złym stanie autobusów Cy-

bulskiego, o tym, że kursują one przepelnione pasażerami i td. Na tym tle dochodziło między nimi do kłótni, przy czym podczas jednej takiej kłótni Cybulski wyjął rewolwer, zamknął oczy i dwukrotnie strzelił. Oba strzały były celne i Rosenberg padł trupem na miejscu. Dziś w sądzie Cybulski tłumaczy się, że rewolwer sam wypalił i nie może pojąć, w jaki sposób mógł trafić, nie celując wcale do fryzjera. Sprawa trwa.

Pomoc Sowietów dla Chin

Ryga, 21. 1. (A) Donoszą z Moskwy, że marszałek Bluecher po odbyciu konferencji ze Stalinem wyjechał pośpiesznie na Daleki Wschód, aby wziąć udział w manewrach wojennych armii sowieckiej, celem zademonstrowania sowieckiego pogotowia wojskowego wobec inwazji japońskiej w Chinach. Za tydzień ma pojechać tam komisarz obrony marszałek Woroszyłow. Współpraca sowiecko - chińska zacieśnia się. Sun Fo, syn Sun Yat Sena i specjalny wysłannik rządu chińskiego w Moskwie, zawarł umowę z rządem sowieckim w sprawie niezwłocznej dostawy 200 czołgów dla armii Czang Kai Szeka. Jednocześnie nadchodzi wiadomość, że w zewnętrżnej Mongolii skoncentrowano wielką armię sowiecko - mongolską, gotową do uderzenia na Mongolię wewnętrzną.

Kto wygrał na loterii?

Warszawa, 21. 1. (A) Dziś padły większe wygrane na następujące numery:

5.000 zł. (stała dzienna wygrana) Nr 148648.

10.000 zł. Nr 177041.

5.000 zł. Nr 32359, 148648, 53963.

2.000 zł. Nr 4203, 10434, 24076, 30916, 40505, 43724, 63043, 63043, 56859, 59038, 74599, 55683, 89216, 82109, 100370, 101025, 138225, 158495, 160072, 181366, 181911, 199459.

Notowania giełdy warszawskiej

Warszawa, 21. 1. (X) Notowania giełdy warszawskiej z dnia 21 bm.: Akcje: Zyrardów 66, Starachowice 39½—40, Węgiel 31½—32, Cukier 37½, Lilpop 64, Bank Polski 118.

Tendencja utrzymana.

Papiery procentowe: 3%-wa pożycz. inwest. I em. 82½, II em. 83½, 4%-wa pożycz. dolarowa 42½, 5%-wa pożycz. konwers. 68½, 4½ %-wa wewn. 65½, 4%-wa pożycz. konsolid. grube sztuki 68, drobne 67½. Tendencja dla papierów utrzymana.

NIEMCY W BURNUSACH

„Czarno na białym“:

Jeden z pięciu przywódców ostatnich rozruchów arabskich w Palestynie nazywa się A. Roch Abdull. Jest to urodzony w Niemczech Niemiec Alfred Rock, który udał się przed pewnym czasem z określonym poleceniem do Arabii tam zamieszkał i się zasymilował. Po ucieczce z Palestyny przywódca powstania Fauzi Beya, Niemiec Rock jako Roch Abdull objął dowództwo całym ruchem. Ta sama osobistość działa w charakterze łącznika pomiędzy Arabami narodowymi socjalistami a Trzecią Rzeszą.

larów demokracji światowej, jest krajem demokratycznym i w zestawieniu z innymi państwami — wolnym i szczęśliwym. Na Francję zwrócone są oczy wszystkich demokratów na świecie, walczących w najcięższych warunkach całkowitego czy połowicznego totalizmu. Wzmo cnienie demokratycznej Francji, funkcjonowanie prawidłowe tej instytucji dodaje otuchy obozowi walczącej demokracji światowej. Rozdźwięki, przesilenia, które dzięki dojrzałości i patriotyzmowi Francuzów nie mogą przybrać większych rozmiarów, dodają otuchy czarnym duchom międzynarodowego faszystu. Każdy sukces demokratycznej Francji jest sukcesem sprawy demokracji, a każdy krok wstecz porażką w walce o wolność.

PRZED 40 LATY

GDY ZOLA NAPISAŁ „J'ACCUSE“...

EMIL ZOLA W OBRONIE DREYFUSA

Ostatnia faza afery Dreyfusa

Przed 40 laty, w dniu 13 stycznia 1898 roku ukazało się Zoli „J'accuse”. Był to ów list który uczynił pisarza, stojącego dotąd zdala od polityki, sławnym i który go złączył z losem Francji. Z listem tym wkroczyła afera kapitana Dreyfusa w decydującą fazę. Cała, sztuczna płatanina fałszerstw, intryg i oszczerstw nagle zapadła się i znikła z widowni.

Zola — Clemenceau

Emil Zola nie interesował się z początku zbyt bardzo całą „afetą”. Dopiero w listopadzie 1897 roku wystąpił w trzech artykułach, ogłoszonych we „Figaro” w obronie niewinnego żydowskiego oficera artylerii. Ale „Figaro” nie chciało zamieścić dalszych wynurzeń Zoli, który nie ustął w walce, lecz ogłosił swoją opinię o całej aferze Dreyfusa we formie broszury pt. „List do młodzieży”. Kiedy dnia 6 stycznia 1898 roku sąd wojenny ogłosił skandaliczny wyrok, uwalniający majora Esterhazy, napisał Zola swój sławny list, który ogłosił w dniu 13 stycznia w czasopiśmie „Aurore”. Pierwotny tytuł listu brzmiał: „List do Prezydenta Faure”. Clemenceau przekreślił ten tytuł i napisał nad artykułem słowa: „J'accuse”.

Oskarżam...

List był zamieszczony na całej stronie gazety. Powtarzały się w nim zarzuty:

- Oskarżam porucznika Paty de Clam...
- Oskarżam generała Mercier...
- Oskarżam generała Boisdeffre...

W parlamencie — Jaures

Sąd wojenny, najwyżsi dostojnicy armii, sztab generalny zostali publicznie oskarżeni o naruszenie prawa. W nocy wybuchło oburzenie w parlamencie. Hrabia de Mun żądał w interpelacji odpowiedzi rządu, który winien podjąć „najostrzejsze środki przeciwko człowiekowi obrażającemu armię”. Posłowie socjalistyczni postanowili z początku zachować rezerwę, albowiem nie chcieli stracić popularności wśród wyborców. Ale Jaures nie dał się powstrzymać. Wstał i wygłosił przemówienie, które zaczął od słów: „Republika została wydana na łup generałów”. Premier Meline i minister wojny generał Billot oświadczyli, że prokurator wniosie skargę przeciwko Zoli. Izba deputowanych przyjęła z zadowoleniem odpowiedź premiera. Dnia 7 lutego stanął Emil Zola przed sądem.

Zola przed sądem

Obróncami jego byli dwaj bracia Jerzy i Albert Clemenceau oraz słynny wówczas adwokat Labori. Przewodniczący sądu Delegogue usiłował ciszyć głos Laboriego, mówiąc niemal przy każdym pytaniu:

— Uchylam to pytanie.

Emil Zola odczytał w sądzie oświadczenie, którego zakończenie brzmiało:

„Nie chciałem, by mój kraj pozostał pogrążony w kłamstwie i niesprawiedliwości. Możecie mnie tu zabić, a przecież Francja podziękuję mi kiedyś, albowiem dopomogłem jej do uratowania honoru“.

Ulica demonstrowała przeciwko „zdrajcom” i „ślugom zdrady”. Krzyk ulicy zapęłniał korytarze Pałacu sprawiedliwości.

Zola został zniewazono, opluty, zbito.

— Jesteście kanibalami — wołał.

Wyrok skazujący

Generał Boisdeffre oświadczył wobec sędziów przysięgłych, że jeżeli Zola zostanie uwolniony, to cały sztab generalny ustąpi. Labori wygłosił przemówienie trwające trzy dni, Jerzy Clemenceau oświadczył:

— My stoimy przed wami, ale wy znajdujecie się w obliczu historii.

Wyrok został ogłoszony w dniu 23 lutego. Zola został skazany na najwyższą karę, na rok więzienia i 3000 fr. grzywny. Odpowiedzialny redaktor pisma „Aurore” Perreux został skazany na 4 miesiące więzienia.

Proces — umorzono

Ale wyrok skazujący poruszył Francję. Pół Francji opowiedziało się za Zolą. Po pół roku po namiętnej walce nieznanej dotąd we Francji można było stwierdzić, że raport pułkownika Henri został sfałszowany. Chodziło tu, jak wiadomo, o kartkę ze słowami: „Cette canaille de D...”, którą rzekomo miał napisać niemiecki attache wojskowy, Schwarzkoppen. Henri odebrał sobie życie we więzieniu, Esterhazy uciekł do Londynu, Paty de Clam poszedł na emeryturę, gabinet upadł, ale do piero w roku 1899 wrócił Dreyfus z Wyspy Diabelskiej, a dopiero w roku 1906 został całkowicie zrehabilitowany. Proces Zoli umorzono.

„Judenstaat“

Teodor Herzl przebywał w Paryżu podczas

Dziesięć rad Akademii

dla ludzi, którzy chcą być szczęśliwi

Istniejąca w Bernie Akademia nauk moralnych opracowała i wydała dziesięć przykazań szczęścia. Zawierają one rady, jak żyć i w czym znaleźć szczęście. Oto te przykazania:

1) Pamiętaj, że na świecie nie ma całkowitego szczęścia.

2) Praca nie jest przekleństwem, ale koniecznością.

3) Żeń się jak najwcześniej, o ile możliwości — przed skończeniem lat dwudziestu. Małżeństwo powinno być pierwszą i najczystsza radością życia.

4) Nie zazdrość! Zazdrość gniewa i wycezurpuje. Nie można jej ukryć, a przez to wszystkich źle dla siebie usposabia.

5) Zdrowie jest dobrem. Ale jednak — nie największym dobrem, i twoje szczęście wymaga tego, abyć sobie z tego dobrze zdawał sprawę.

6) Nie żałuj przeszłości i do ostatniej chwili miej nadzieję na przyszłość.

7) Nie niwecz namiętności; życie bez nich jest martwe. Ale naucz się rządzić nimi.

8) Pieniądz — to największa rana naszego istnienia. Jeżeli wzbudzi w sobie siły, aby nimi pogardzać, to twoja droga do szczęścia będzie o połowę skrócona. Jeżeli zaś przywiążesz się do nich — to droga ta rozciągnie się w nieskończoność.

9) Zawsze i we wszystkim jest jakaś dobra strona. Zwracaj tylko na nią uwagę.

10) Nie lękaj się śmierci, nie myśl o niej i nie uchodź przed nią. Żyj tak, aby przyszła w swoim czasie, tak, jak noc zmieniająca dzień, jak dzień zmieniający noc.

tych burzliwych dni. Z początku z bezgranicznym podziwem, a potem z rozgoryczeniem spoglądał na to jak czynniki klerykalno-wojskowe w obawie przed upadkiem posługiwały się coraz silniej antysemityzmem. Było to możliwe nawet we Francji Voltairera i Monteskwiusza. Z tego oburzenia powstał „Judenstaat”.

Kto zostanie prezesem zarządu kahalnego w Tarnowie?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Tarnów, 21. 1. Jak już wiadomo, w niedzielę dnia 23 bm. odbędzie się wybór nowego prezydium zarządu kahalnego. Dotychczas żadna z grup politycznych nie wyjawiała swego stanowiska, tak, że trudno przewidzieć jak zakończy się przesilenie w zarządzie kahalnym. Grupa syjonistyczna trwa na swym stanowisku, że aczkolwiek gotowa jest kierować gospodarką kahalną, to jednak tylko pod warunkiem, że poparta będzie przez większość w zarządzie kahalnym. Należy bowiem uwzględnić, że w zarządzie kahalnym zasiada 4 syjonistów, (dwóch ogólnych syjonistów i dwóch mizrachistów), dwóch bundców, dwóch z Agudy, a raczej jeden agudowiec i jeden z grupy ortodoksji bobowskiej, jeden z Klaus i jeden z Jad Charuzim, tak, że większość niesyjonistyczna, która często występuje w zarządzie zwarcie, gdy chodzi o wystąpienie przeciw syjonistom, wynosi sześć głosów, przeciw którym niepodobna rzucić w kahale.

Dotychczas nie odbyły się żadne pertraktacje między poszczególnymi ugrupowaniami i rokowania takie w ogóle się nie odbędą. Chodzi bowiem o to, aby raz na zawsze ustalić, która

z grup prowadzi politykę partyjną na terenie kahalnym, przy czym każda z grup antysyjonistycznych rezerwuje sobie stanowisko opozycyjne wobec prezydium syjonistycznego, nie dysponującego większością w zarządzie kahalnym. Wedle pogłosek, podobno część niesyjonistycznych członków zarządu ma znowu rzucić swe głosy na dotychczasowego prezesa p. Dra Menderera, przy czym Bund zwołał na niedzielę zgromadzenie ludowe celem omówienia sytuacji wytworzonej w kahale.

Z treści afisza bundowskiego, w którym w części polskiej czytamy o „nierozumnej” polityce syjonistycznej w kahale, a w części żydowskiej o „szkodliwej” polityce syjonistycznej widocznym jest, że i Bund wolałby utrzymanie obecnego prezydium kahalnego, choć preż partyjny każe Bundowi pisać o „grzechach” w kahale, mimo, że za te „grzechy” ponosi Bund pełną współodpowiedzialność, ileż swoimi głosami mógł Bund każdej chwili utrącić obecne prezydium kahalne. W każdym razie wszystkie ugrupowania będą musiały w niedzielę zadecydować o losie samorządu Gminy żydowskiej w Tarnowie.

HENRIK HELLER

Copyright by Gustie von Ujj. Wien III.

Kobieta między Pittsburgiem a Baku

16)

Przekład autoryzowany

— Jak długo pozostanie pan jeszcze w Salzburgu — pytała się, oczekując odpowiedzi: „Do jutra”.

Nie odpowiedział natychmiast, a wzrok jego stał się przenikliwy — niech mi pani poradzi.

— Jeśli panu Toscanini i barok nie przypadają do smaku nie będzie się pan dobrze czuł w naszym mieście.

Och... dlaczego? Są tu piękne gotyckie madonny o cichych, jasnych twarzach i precudownych rękach.

Roześmiała się — dlatego chce pan pozostać?

Pozostawałem już w mniej miłych miejscach dla mniej miłych spraw. Ale pani po festivalu na pewno wyjedzie, nie prawdaż?

Jeszcze nie można wiedzieć — odpowiedziała pani Graumann tajemniczo — Alix... to jest miss Pfann ma tu filmować. Gra rolę Nanettel Mozart.

— Kto to?

— Siostra Mozarta, naturalnie.

— Nie interesujące — odpowiedział Sunin obojętnie, mając na myśli siostrę Wolfganga Amadeusza. — Miss Pfann ma filmować? Czy pani z nią się spotka?

— Ależ tak — odpowiedziała Irena — czy mam jej coś powiedzieć w imieniu pańskim?

— Byłbym jej bardzo wdzięczny, gdyby zorganizowała małą wycieczkę w okolicę. W prospektach bardzo wychwala się tę okolicę, ma być cudowna... Jeziora, kolejki linowe itd...

— Alix to napewno uczyni. Jest doskonałym ciceronem...

— Taka wycieczka w czwórkę — rozważał Sunin rozkoszując się tą myślą i nalewając trochę wina do kielicha pani Graumann — byłaby bardzo miła. Potem, jak gdyby dopiero skonstatował, że Irena go nie rozumie, objaśnił: — pani, miss Pfann, nudny Wetzl i ja.

— Ja w żadnym wypadku nie wchodzę w rachubę.

Dlaczego nie? — zajął teraz z lepszym apetytem niż przedtem — czy ma pani pensjonariuszy, którzy bez pani obejść się nie mogą? Albo może pani jesteście tego zdania, że ja zachowuję się nieodpowiednio? Przysięgam pani, że czynię co mogę... Ale wracając do planowanej wycieczki, niech pani nie psuje nam przyjemności. Jeśli pani nie chce tego uczynić dla mnie, niech to pani uczyni dla równowagi. Dwaj mężczyźni i jedna kobieta, to do niczego. Zresztą pan jest tutejsza, ma więc pani jakieś obowiązki gospodyni.

Irena była lekko wstawiona, ale mimo to nie mogła zrozumieć, dlaczego Sunin tak nalega, wszak mógłby się spotkać z Alicją w jej hotelu — albo w swoim hotelu — albo w swym aucie, gdzieś poza miastem. POCO ta ciężka formalność wycieczki? Alix nie miała zbytniego

nabożeństwa dla takich rzeczy, a pan Sunin również nie robił wrażenia człowieka, którego by zbytnio interesowały górskie, wilgotne lasy sosnowe i ciche lodowce. Ta twarz głęboko zmęczona blada o nerwowych rysach i zmarszczkach koło oczu, o twardym wyrazie ust świadczyła tylko o tym, że człowiek ten jest niewolnikiem miasta, najlepiej czuje się w gorącej atmosferze przemysłu wielkiego we wiecznie niespokojnej strefie polityki i kapitału.

Pani Graumann była bardzo przygnębiona. Chciała wypuścić z rąk widelec i dotknąć się czoła, by skonstatować, czy jej mózg nie stoi otworem i obnaża jej myśli.

— Przyjeżdżam z Pittsburga — powiedział Sunin jak gdyby chciał odpowiedzieć na jej nieme pytanie — a jadę do Baku W Salzburgu chciałem spędzić kilka dni spokojnych.

Taras był już prawie zupełnie pusty. W sali tylko kilka stolików było zajętych, ale mimo to szalał dalej jazz.

W świetle reflektorów fasady hotelowej spało kilka aut na ulicy, małe miasto było zmęczone. Irena straciła zupełnie spętył, zmno jej się zrobiło w clenkim płaszczu, który uznawał widocznie tylko przepych, ale nie dawał żadnego ciepła.

— Pani chłodno? — spytał się Sunin — może przejdziemy do sali?

— Chętnie poszłabym już do domu, jest już północ.

— Dopiero północ, jutro się pani wyśpi — Uśmiechnęła się: — Nie da się — nie mogę swej córce dać złego przykładu.

Podniósł oczy zdumione: — Pani ma córkę?

— O tak, moja dziewczynka liczy cztery i pół lat. A gniewa się, jeśli mamusia przychodzi późno do domu. Jej głos miał teraz ton głęboki właściwy tylko gołębiom i matkom. Skinęła głową i wstała — Sunin, wahając się odłożył serwetkę i również wstał — Zdawało się, że go to zaskoczyło, a nawet było nieprzyjemne, że Irena miała dziecko.

— Czy jest podobna do pani? — Zapytał, nie odrywając już oczu od jej twarzy.

— Chyba nie. Trochę podobieństwa chyba jest — ale ludzie utrzymują, że moja mała jest podobna do swego ojca.

Potem przeszła z panem Suninem przez pusty taras, jasno oświetloną prawie że opustoszałą salę, a kelnerzy głęboko im się kłaniali. Nie była bardzo ze siebie zadowolona, miała wrażenie, że oszukała w sposób chytry swego hojnego gospodarza, że odgrywała przed nim bohaterkę jakiegoś taniego dramatu teatralnego. Irena szła wyprostowana, zagryzając wargi, w których był jeszcze smak mocnych win włoskich, czuła się podnieconą i nerwową, wkładała i zdejmowała długie rękawiczki, a potem jej ciepłe nagie palce dostały się nagle w mocne ręce męskie.

— Dobranoc, panie Sunin.

— Niech mi wolno będzie podziękować za tak mile spędzony wieczór.

Pełna winy popatrzyła mu w oczy — ja to powinnam uczynić. Dobranoc — wieczór był naprawdę bardzo miły.

Buick czekał już, i to wyłącznie tylko na Irenę, bo jego właściciel nie próbował nawet jej towarzyszyć. Cicho bez żadnych sygnałów i prawie bez szmeru motoru posuwał się ciężki wóz po próżnych tak późną porą nocną placach. Słychać było daleki gwizd jakiegoś pociągu, czarna rzeka szemrała, cicho oddychały te śpiące ulice bezbronnego miasta. W hotelu „Oestereichischer Hof“ kilka okien było jeszcze oświetlonych. Irena popatrzyła w górę, zastanawiając się czy Lixl znajduje się w jednym z tych pokoi — a może jest teraz w kasynie przy ruletce i przegrywa pieniądze swego przyjaciela? Miło byłoby teraz rzucić kuzynce kilka kamyczków do okna — „hallo, Lixl, czy wiesz już, że Axel Sunin zaprosił mnie na kolację? Nie, nie mnie, raczej twój płaszcz, który tak bardzo był mu znany. A może zapłacił za ten płaszcz?”

Szofer usłyszał stłumiony śmiech damy, nie zwrócił jednak na to uwagi, patrząc stale przed siebie, jak jedna z tych nowych figurynek wielkich salonów mody, które przypominają tylko twarze ludzkie. Gdy pani Graumann wysiadła z auta, by kilka kroków przejść pieszo, nie odjechał natychmiast, lecz zaczekał, aż otworzyła bramę domu. Irena otworzyła drzwi wejściowe i niespostrzeżenie dostała się do przedpokoju. Przez górne szyby przedostawało się pasmo poświęty księżycowej, w pokoju miss Wallace świeciło się jeszcze, a śpiewak nadworny chrapał dziwnie donośnie. Chrapał prawie że tenorem...

Rudolf Prank przyszedł jak zwykle pierwszy do biura, a zanim powiesił kapelusz, odezwał się telefon. — Hallo — krzyknął budowniczy — tu Prank. Trzymał słuchawkę lewą ręką a prawą usiłował otworzyć jakiś list.

— Tu kancelaria doktora Graumanna — rozległ się gorliwy głosik panny Kranzler — czy to pan budowniczy? Tak? Proszę poczekać minutkę.

Rozległy się jakieś szmery, a Prank odłożył list nieprzeczytany. Przy telefonie zjawił się dr Graumann.

— Dzień dobry — dzień dobry, Rudolfie, czy znajdziesz dla mnie jakiś kwadransik? Chciałbym natychmiast przyjść do ciebie.

Dziesięć minut później ściskali sobie obaj panowie ręce, chociaż obaj byli nieco zażenowani. Graumann miał wygląd człowieka zmęczonego i wyczerpanego, jego piękna młoda twarz miała wyraz świadomie obojętny i wyczekujący.

(C. d. n.)

TABELA LOTERII

(Instrukcyjowa) z dnia 20 stycznia

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Staż dzienna wygrana zł. 5.000 padła na nr. 84270
Zł. 10.000 na nr-y: 50270 80597 116988

Wygrane po 200 zł

139 47 214 20 775 961 85 1033 163 73
203 376 498 844 2057 80 181 211 534 608

337 616 777 890 923 95174 315 440 65 567 625
781 82 821 81 86 88 900 96065 96 278 316 78

III ciągnięcie

Wygrane po 200 zł

398 403 828 1328 39 527 834 2117 219
331 53 446 341 693 707 3270 567 648 701

48 12095 123 283 13405 507 688 934 14202
36 459 835 15064 424 16358 733 17086 127

IV ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE

Staż dzienna wygrana 20.000 zł padła na Nr 158710.
Zł. 75.000 na Nr 78008.
Zł. 50.000 na Nr 120248

Zł 10.000 na N-ry: 38661 136127
Zł 5.000 na N-ry: 31323 40070

Wygrane po 200 zł

266 68 402 702 847 2034 479 99 609 768
842 81 3012 47 67 326 414 57 539 763 867

uśmiechnij się

mów czołowych przedstawicieli Frontu Ludowego z prezydentem Lebrunem; Zawracanie Głowy... Państwa.

Uśmiech Temidy

— Gdy obaj oskarżeni bili się wzajemnie stołkami, czy świadek nie próbował ich uspokoić? — Niestety, to było niemożliwe panie sędzio. Nie było trzeciego stołka!

Samoobrona

Malarz K... jest postrachem swych znajomych których z niezwykle wprawą naciąga na drobne pożyczki, wahające się w granicach dziesięciu złotych.

— Wczoraj złapał w barze mecenasu B... — Mój drogi, muszę cię poprosić o wybaczenie, ale... — Bardzo chętnie! — przerwy mu adwokat. — Już obawiałem się, że poprosisz mię o pożyczkę!...

Ciekawość

— Tak, tak, ci sublokatorzy! — wdycha pani Albertyna. — Ach co ja drogiej pani mam mówić. Wczoraj mój student mówił do mnie, że za tapetą są

pluskwy. No, proszę ja panią, czegoż student ma szukać za tapetą.

Nawet na nartach

— Nie mogę już dalej — wdycha młoda kobieta.

— Oczywiście, skoro wzięłaś sobie buciki narciarskie o jeden numer mniejszy.

Humor szkocki

Niedawno zwołano do Aberdeen posiedzenie założycieli „Ligi do walki z napiwkami“. Oczywiście na to posiedzenie przybył także Mac Andrew. Ale ten zachowywał się stosunkowo biernie.

— Pan musi też wstąpić — oświadczył przewodniczący — niechże pan pomyśli jaki cel ma nasz związek, a przytem składka roczna wynosi tylko złotego.

— Złotego? — oburzył się Andrew. — Sądzę, że w takim razie wypadnie mi tańszej nadawać napiwki.

Skromna żona

— Doprawdy conajmniej jedną trzecią moich dochodów zjadają twoje toalety.

— No i przyznaj sam że to bardzo skromnie przyjmując pod uwagę jaką małą masz pensję

W Hadze

Brama na rozcież otwarta, przechodniom ogłasza, że gościnnia i (bociana) w gościnę zaprasza... (Express Poranny)

Albo-albo

Jedyną funkcją posłów w „parlamiencie“ sowieckim jest wznoszenie okrzyków na cześć Stalina i wstawanie w odpowiednich momentach. A kto nie wstanie — będzie siedział.

Rewia w Moskwie

— Czym jesteś? — Generałem, towarzyszu Stalin! — Hm... I jak to się stało, że jeszcze nie zostałeś rozstrzelany?

Nad Sekwaną

Na temat bezowocnych — jak dotąd — roz-

ŻYCIE -- JAK BAJKA Z TYSIĄCĄ I JEDNĄ NOCĄ

Przepych i skarby maharadzów nie są legendą

W grudniu obchodził uroczyste 65-lecie swego panowania maharadza Kapurthalu, a w uroczystościach tych brali udział wszyscy potentaci hinduscy, oraz reprezentant króla Anglii. Cały ten obchód jubileuszowy był

sceną z bajek z tysiąca i jednej nocy, cały przysłowiowy przepych maharadzów roztocono przed oczyma gości.

Ludzie spod bladego nieba, trzeźwej, niebogatej Europy jakoś sceptycznie patrzą teraz na legendy o maharadzach, o ich pałacach bajkowych, polowaniach ze słoniami, klejnotach i tysiącach służby. Prosto w głowie się nie może pomieścić, że taki przepych jest możliwy w dzisiejszych czasach; zaczyna się przypuszczać, że „to wszystko bujda“, dobra dla filmu.

A jednak... A jednak przepych ten, przechodzący wyobrażenie skromnych Europejczyków, istnieje.

Skarby maharadzów — to nie bajka, chociaż zdają się być bajką oszołomionym naszym oczom.

Maharadza Kapurthalu często podróżuje i zatrzymuje się często w Paryżu. Bawił tam też ostatnio i przed wyjazdem na uroczystości do kraju — zwrócili się do niego francuscy dziennikarze z prośbą, aby rzucił im przed oczy garść tego pyłu bajkowego, którym los tak hojnie wysypał jego życie.

Maharadza przyjął ich chętnie. Jest to szczupły, wysoki człowiek o suchej ciemnej twarzy, od której odbija ostro siwy zarost. Oczy, czarne i duże, spoglądają z młodzieńczym blaskiem i życiem. Ubrany był w lśniący kaftan, a na głowie miał turban, spięty nad czołem szmaragdem wielkości dosłownie kurzego jaja, połyskującym tajemniczo jakimś księżycowym światłem. Ale jego zachowanie, bardzo staranna wymowa, eleganckie, wytworne gesty z tego wschodniego władcy czynią iście europejskiego wielkiego pana, który przy tym oznacza się typowo francuskim „esprit“.

— W moim życiu są dwa rodzaje dni — po-

wiedział maharadza — te, które spędzam w Indiach, w swym kraju i te, w ciągu których podróżuję. Ale będę mówił oczywiście o tych, które spędzam u siebie, bo o to chyba tu chodzi. A zatem: dzień swój zaczynam o godz. 7-ej minut 5 rano. Dlaczego te pięć minut? No, bo dzień powinien upływać pod znakiem dobrego humoru, a ja potrzebuję właśnie 5 minut, żeby po obudzeniu się otrząsnąć się ze snu. Proszę zrobić doświadczenie: człowiek, który bezpośrednio po przebudzeniu, jeszcze na pół śpiący, zrywa się z łóżka — ma zepsuty humor na cały dzień...

Po tym 10 minut szwedzkiej gimnastyki, po tym od godz. 8-ej do 9-ej konna przejażdżka dookoła domu.

Dookoła domu? Tak, ale to, co maharadza skromnie nazywa „domem“

jest pałacem rozległym i obszernym, otoczonym przepięknym parkiem.

Zbudował go architekt francuski przed 45 laty.

— O godz. 9-ej śniadanie na tarasie. Kawa, pieczywo, zupa z płatków owsianych. Po tym książka. Bo ten moment dnia najbardziej sprzyja pracy umysłowej. Czyta się lepiej, pisze i rozmyśla lepiej. Nie dziwiłbym się, gdyby wszystkie wielkie wynalazki dokonane zostały rano... O godz. 10-ej odkładam książkę, bo czeka praca. Trzeba się zająć sprawami kraju i sprawami osobistymi, mej rodziny, mych posiadłości. Dopomaga mi w tym syn, książę Amarzit, który z czterema sekretarzami i sześciu pomocnikami zajmuje się właśnie tymi drugimi sprawami. Jeśli chodzi już o mych pracowników,

to mam 12 sekretarzy, a liczba mych domowników (oprócz mej rodziny oczywiście) wynosi 200 osób. Powiększyć ją zresztą, bo to nie wystarcza.

Nie wystarcza!... Dziennikarze z lekkim już zamieszaniem w głowach zapytali o liczbę słoni na dworze swego rozmówcy.

— Oh, nie liczyłem ich nigdy!... Będzie ich

ze 150... Używam ich wszystkich razem tylko dwa razy do roku:

gdy przyjmuje wicekróla Indii u siebie i gdy mu wizytę oddaje...

Ale wracając do mego dnia — mam dziesiątki spraw do załatwienia. Pomagają mi w tym zresztą moi ministrowie. Przecież Kapurthal — to małe państwo. Ma urzędy, sądy. Ministrów mam czterech: sprawiedliwości, finansów, spraw wewnętrznych i armii. Tak... i „armii“, bo mam wojsko, składające się z 2500 żołnierzy w tym 1500 piechurów, 500 żandarmów i 500 kawalerzystów...

— Moje drugie śniadanie przygotowuje mi czterech kucharzy francuskich i sześciu krajowców...

Kiedy Ben Aisza, wysłannik króla Maroka przybył do Ludwika XIV z prośbą o rękę księżniczki Conti dla swego króla — „król słońca“ wydał śniadanie na 600 osób.

Ale maharadza Kapurthalu wydał na cześć niedawno zmarłego, świętego pisarza francuskiego, Francis Croisset'a autora „Syngalezkiej bajki“ i „Pani z Malakki“ — śniadanie na 1000 osób...

Po obiedzie maharadza powraca na dwie, trzy godziny do pracy. Dwa razy w tygodniu urządza polowanie.. Polowanie maharadzy! Kołysanie się lian, ciężki krok słoni, elastyczny skok zwierza, szybka ucieczka tygrysa... Nie, tu już fantazja poniosła. W Kapurthalu nie ma tygrysów. Są „tylko“ pantery. Nie było wypadku, aby orszak łowiecki maharadzy nie powrócił z dżungli z trzema, czy czterema centkowanymi skórami, przyszlą ozdobą pałacu.

— Wieczorem obiad i tu muszę przyznać się, że kładę specjalny nacisk na jego wystawność na dobór potraw, przy których moi kucharze wysilają cały swój kunszt. I nie pijam wtedy nic innego, poza szampanem.

— Kiedy nie ma żadnego przyjęcia, po obiedzie proszę jednego z mych kuzynów, doskonałego pianisty, o trochę muzyki. Uwielbiam Mozarta, Haydna, Bacha, z nowych twórców, Debussy'ego. Na wiosnę wystawia się fortepian na taras.

Fortepian na tarasie... Na niebie z lapoliszuli, który rozciąga się nad dżunglami Cejlonu błyszczy tajemniczą poświatą srebrny księżyc. Gwiazdy, lekki powiew wonnego wiatru, opodal tajemnicza dżungla... Na tarasie bajkowego pałacu maharadza słucha z przymkniętymi oczami Mozarta...

Nie, nie są bajką przedziwne dni i noce indyjskich maharadzów, choć zdają się być żywcem wyjęte z bajek tysiąca i jednej nocy...

P. MORE

Początek Kleopatry

Pasażerowie pierwszej klasy siedzieli na pokładzie. Była cudowna, roziskrzona gwiazdami letnia noc, jedna z owych nocy, które rzucają miękką za słonę na rzeczy i ludzi i lagodzą zbyt jaskrawe barwy, zbyt głośne dźwięki i zbyt wyraziste kontury.

Pasażerowie podzielili się na grupy, które stawały się coraz bardziej milczące. Każda uwaga, którą rzucano sąsiadowi brzmiała uroczysto, każde słowo tchnęło namiętnością, jaka niezawsze zdarza się wśród ludzi.

Piękna Amerykanka miss Ellen była sama z Schubertem.

Była ubrana na biało, żaden punkcik na jej sukni nie był niczym innym, jak tylko śnieżną bielą — nie tylko suknia, ale i pantofelki, widniejące na nich kłamry, pasek, który otaczał jej kibić; łańcuszki na jej szyi były platynowe i kończyły się białymi kamieniami, białe kamienie zdobiły platynowe pierścienie na jej smukłych nerwowych palcach.

Miss Ellen leżała na szezlongu, Schubert siedział na krześle obok niej. Zazwyczaj lubiła otaczać się gronem adorujących ją panów, ale tego wieczoru chciała być z Schubertem sam na sam.

— Po co pan jedzie do Chin, mr Schubert? — zapytała go. — Pan nigdy nie mówi o sobie. Nazy-

wa się pan Schubert — oto wszystko, co wiem o panu.

— Lepiej tak, miss Ellen.

— Nie, chcę znać moich przyjaciół, ich losy, ich całe życie. Powie pan może, że to niedyskrecja. — Dobrze. Ale bez tego nie mogę kochać mych przyjaciół. Każda ich myśl i każdy plan na przyszłość musi do mnie należeć.

— Czy chce pani kochać, miss Ellen?

Miss Ellen podniosła się i spojrzała świetlistymi oczyma na Schuberta. Potem powróciła do swej poprzedniej pozycji.

— Odkąd panią znam, marzę o tym słowie. Ale jak mogę pani wierzyć?

— Ach, pan chce dowodów! Dlaczego nie zwraca się pan do tej tam aktorki francuskiej, która chętnie się poświęci, albo do niemieckiej baronowej, która wraz z panem będzie śpiewała piosenki do księżycy? Moja miłość — gdyby istniała — musiałaby być czynną więcej niż epizod lub spędzenie czasu w czasie podróży. Musiałaby być tak silną, że nie mogłaby ani na chwilę zblednąć, musiałaby płonąć przez całe życie. Niechże pan zlituje się nad...sobą, panie Schubert!

Schubert począł jej w odpowiedzi na to mówić płomiennie słowa miłości.

Miss Ellen słuchała go bez ruchu.

Nagle przerwała mu:

— Czy zna pan legendę o królowej egipskiej, Kleopatrze?

— Jaką legendę?

— Obdarzała swą miłością każdego, nawet niewolnika czy żołnierza, ale każdy z nich wiedział, że następnego dnia pójdzie na śmierć. Taka jest miłość. Musi ona zniszczyć każdego.

— A mimo to pragnę jej.

Miss Ellen straciła swój spokój. Usiadła i oparła swą głowę o dłoń. Jej źrenice rozszerzyły się, na twarzy pojawił się wyraz nieokreślonej namiętności.

Ach tak, w tej chwili twarz jej miała wyraz zwierzęcia, które szuka łupu.

— Proszę mi powiedzieć coś o sobie! — zawołała głuchym rozkazującym głosem.

Schubert usłuchał:

— Jadę do Chin, bo zerwałem ostatecznie z Europą.

— Jest pan defraudantem? — zapytała miss Ellen, a w jej podnieconym głosie nie brzmiała bynajmniej nuta niechęci czy pogardy.

— Nawet tym nie jestem — odparł Schubert — mój los jest o wiele bardziej przyziemny.. Nie miałem nigdy szczęścia. Mogłem zrobić wiele, ale roztrwonilem swe możliwości — zmarnowałem życie. Nie wiem, czy zechce mnie pani dalej obdarzać swą sympatią, kiedy się pani dowie, że w portfelu mam wszystkiego 500 dolarów, niezbyt dużo na dzisiejsze czasy; suma to wystarczająca, by dostać się do Chin i rozglądać się za jakimś zajęciem. — Nikt za mną nie płacze, nikt za mną nie tęskni,

Szpiedzy wojskowi pracują

Niezwykła wymiana szpiegów między Francją a Niemcami

W ramach małego dworca kolejowego Anspach, stacji granicznej pomiędzy Niemcami i Francją, rozegrała się przed kilkoma dniami scena, jakiej przynajmniej w tej formie nie widziano chyba nigdy, a w każdym razie nie w czasach pokojowych.

Dworzec Anspach, leżący na gruncie francuskim, został ze wszystkich stron zamknięty. W lokalu rewizji celnej stała

mała grupka ludzi, zupełnie spokojnie, niemal nieruchomo.

Pewne poruszenie powstało wśród tych ludzi dopiero z chwilą, gdy na stację wjechał specjalny pociąg z którego wysiadła również garstka ludzi.

Byli to szpiedzy francuscy, skazani w Niemczech, a przysłani na stację w Anspach specjalnym pociągiem niemieckim w celu wymiany z czekającymi już tam szpiegami niemieckimi również skazanymi we Francji.

Sama ceremonia wymiany szpiegów trwa

ła zaledwie kilka minut, a odbyła się w najzupełniejszym spokoju, z zachowaniem wszelkich uprzejmości z obu stron. Przygotowania jednak do owej wymiany szpiegów trwały poprzednio długie miesiące.

Prasa francuska z łatwo zrozumiałych względów zamilcza nazwiska szpiegów francuskich, którzy skorzystawszy z wymiany za szpiegów niemieckich, powrócili do Francji. Wymienia się natomiast w Paryżu

nazwiska czterech szpiegów niemieckich, wśród których znajduje się naturalnie i kobieta-spieg złotowłosa „wamp”, niezwyklej piękności.

Kobietę tę skazano na trzy lata więzienia mimo, że nie zdołano udowodnić w całości jej winy.

Scena wymiany jeńców na stacji w Anspach była niezwyklej osobliwością w swoim rodzaju. Po raz pierwszy w ogóle szpiegostwo wojskowe dwóch wielkich państw zostało tu otwarcie potwierdzone w czasach nie wojennych.

dy na rowerze, pływania, potem omotało go „białe szaleństwo” śniegu i został narciarzem.

Zamiast dwóch nart — używa on trzech: jednej przytwierdzonej do zdrowej nogi i dwóch małych umieszczonych na specjalnie skonstruowanych kulach. Uprawia też wspinaczkę górską, posługując się znów innymi kulami, sznurem i hakami i zdobywa szczyty nie gorzej od zdrowych ludzi. Należy też do klubu Alpejskiego.

Roger Tschumi dopiął swego i jest opalonym przez górskie słońce,

roześmianym silnym człowiekiem któremu nie odebrało radości życia jego kalectwo.

Ale — trzeba żyć, a introligatorstwo nie dawało na to środków. Za radą przyjaciół Roger Tschumi nakręcił film z sobą w roli głównej. Występuje więc tam jako rowerzysta, pływak, narciarz i alpinista, popisując się swą odwagą i zręcznością. Z filmem tym jeździ po kraju, wyświetlając go wszędzie, gdzie się da. Przynosi to niewiele, ale tyle, że wystarcza. A niezwyklej jednonogi narciarz nie przestaje się uśmiechać i wierzyć, że życie jest piękne.

Zdemaskowanie oszusta

Warszawa, 21. 1. (A) Sąd Okręgowy skazał wczoraj na 2 lata więzienia byłego urzędnika Funduszu Pomocy, Stefana Wolskiego, który w ciągu kilku lat fałszował asygnaty upoważniające do podjęcia zasiłków z tytułu braku pracy i zapomocą osób podstawionych odbierał pieniądze. W ten sposób podjął on około 10.000 zł.

Po wykryciu nadużyć Wolski uciekł z Warszawy i mimo rozesłanych za nim listów gończych zajmował on posady państwowe w kilku miastach, ostatecznie jednak został zdemaskowany i aresztowany.

Wzrost produkcji złota

Londyn, 21. 1. PAT. Światowa produkcja złota w r. 1937 obliczana jest na 35.400 tys. uncji złota. Oznacza to dalszy wzrost o 7 i pół proc. produkcji złota w stosunku do 1936 r., kiedy wynosiła 32.960 tys. uncji.

Wybory w Estonii

Tallin, 21. 1. PAT. Estońska agencja telegraficzna donosi urzędowo, że wybory do parlamentu odbędą się w dniach 24 i 25 lutego.

Jednonogi i o bezwładnej ręce narciarz i alpinista

W Genewie wielką popularnością cieszy się człowiek, który wprawdzie nazywa się Roger Tschumi, ale którego znają wszyscy pod przydomkiem „Mille Pattes” („tysiąc nóg”)

Człowiek ten ma tymczasem jedną tylko nogę, prawą, ma amputowaną zupełnie. Prawa jego ręka jest niemal zupełnie bezwładna. A przecież ten człowiek jest znakomitym narciarzem alpinistą, rowerzystą, pływakiem. Jego życie — to

przykład niezwyklej woli i zarazem przykład, do czego ta wola może doprowadzić

i potwierdzenie faktu, że życie może być piękne dla każdego, nawet dla tego, który miałby największe prawo do rozpacz.

Roger Tschumi urodził się w pobliżu Lozanny. Ma teraz 28 lat. Jako dwuletnie dzie-

ko wpadł on pod ciężki wóz i po tym wypadku miał już bezwładną rękę i kalekę - nogę. Nie załamał się jednak i jako młody chłopak specjalnie już przygotował się do takiego życia jakie mu było przeznaczone. Wyuczył się introligatorstwa i zaczął pracować.

Ale nieszczęście go prześladowało. W 18-tym roku życia poślizgnął się i upadł na lodzie tak fatalnie, że potem tę jego kalekę prawą nogę musiano mu zupełnie amputować

Znów musiał przystosować się do nowych warunków, ale pokonał i tę zawadę na drodze życia.

Miał jednak jedno marzenie: żyć tak, jak inni ludzie. Pod wpływem tego z żelazną wytrwałością zaczął dążyć do tego. Od roku 1932 zaczął uprawiać sporty. Uczył się z nieopisanym wysiłkiem ale i wytrwałością jaz-

nie zabrałem ze sobą w tę daleką podróż żadnej fotografii czy jakiegokolwiek pamiątki. Życie, które chcę sobie tam zbudować musi być zupełnie nowe. Pragnę.

— A kiedy straci pan wszelkie szanse? Wszelkie możliwości?

— Wtedy nic mi już nie pozostanie.

W oczach Amerykanki pojawił się błysk jaskrawej żądzy. Albo też triumfu.

Nie słuchała więcej słów Schuberta i patrzyła przed siebie na morze. Nagle podniosła się i poszła do innej grupy. Tam zaproponowała zabawę, której dochód przeznaczony był dla marynarzy.

Aktorka francuska chciała śpiewać pieśni amerykańskie, niemiecka baronowa francuskie, znalazł się również pewien holenderski pianista i angielska skrzypaczka. Kiedy zastanawiano się nad tym, jakim finałem ma zakończyć się zabawa — miss Ellen powiedziała:

— Urządzimy licytację.

— A co będziemy licytować: podpisy, rysunki?

— pytano ze wszystkich stron.

— Pocałunek — powiedziała powoli miss Ellen — pocałunek, którym obdarzę tego, kto zaoferuje najwięcej na rzecz biednych marynarzy.

Kilka pań poczerwieniało z gniewu i uśmiechały się ironicznie. Ale panom podobał się ten pomysł i opowiedzieli się za nim.

— Zobaczmy — dodała niewinnie miss Ellen — zobaczymy, czy ktoś zechce coś za to dać.

Następnego wieczoru miss Ellen zjawiała się w pięknej śnieżnobiałej toalecie. Zdawało się, jak gdyby urządzono zabawę na jej cześć. Była wspaniała, dostojna przyćmiewająca inne kobiety, ośniewająca wszystkich, główny ośrodek powszechnego zainteresowania.

Holender grał wśród lekkiego niepokoju. Skrzypaczki słuchano z szacunkiem, ale zarazem z roz-targnieniem, a Francuzka nie miała szczęścia z swymi piosenkami murzyńskimi.

Wreszcie nadszedł ostatni punkt programu.

Organizatorzy zabawy poprosili kapitana, by po kierował licytacją.

Miss Ellen rozmawiała beztrząsowo w tyle salonu.

— Zaczniemy od..

— 50 dolarów! — zawołał jeden z panów i uklonił się przed miss Ellen.

— 60! — zawołał pewien Anglik, który był w tej chwili purpurowy na twarzy i który nigdy w życiu nie zamienił z miss Ellen choćby jednego tylko słowa.

Suma stawała się coraz większa.

— 100 dolarów!

Pan, który jako pierwszy zaproponował 50 dolarów otarł pot z czoła i począł spoglądać elegijnie na sufit, ale już się nie odzywał.

— 150 dolarów!

— 200!

— 250! — zawołał hrabia, który był pewny, że Anglik nie da za wygraną.

Miss Ellen patrzyła na Schuberta, zgorzonna, że nie brał udziału w licytacji.

— Niechże pan mnie nie rzuca na pastwę Anglika — błagała go. — Jego oddech musi tchnąć jeszcze zapachem wielu skonsumowanych wódek.

Licytacja odbywała się w dalszym ciągu.

— Pana chcę tylko pocałować, pana — szeptała doń i musnęła swymi złocistymi włosami jego twarz.

Schubert zawołał głośno jakąś cenę.

Anglik nie ustąpił. Ale i Schubert nie dał za wygraną.

Rzekł uśmiechając się pogodnie

— 500 dolarów!

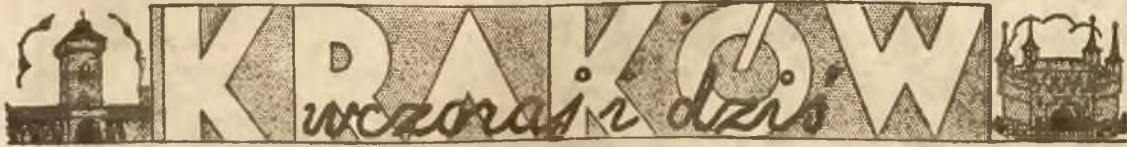
Wtedy miss Ellen zawołała:

— Dostyc już dostyc. Nie chcę dalszej licytacji!

Schubert przyjął gratulacje od kapitana i zapłacił. Potem podniósł rękę miss Ellen by ją pocałować. Ona jednak podniosła się ze swego miejsca i podała mu do pocałunku swoje usta.

Wczesnym rankiem następnego dnia dał się słyszeć zgiełk. Okazało się, że Schubert skoczył do morza. Natychmiast spuszczone łodzie ratunkowe z marynarzami. Wszelkie poszukiwania okazały się daremne, zwłok nieszczęśliwego nie można było znaleźć.

Miss Ellen nie spała już gdy pokojówka przyniosła tę wiadomość. Krzyknęła dziko jak drapieżne zwierzę i rozkoszny dreszcz przebiegł przez jej ciało.

Z Krakowa na polowanie wyjechał Łotewski minister finansów

Łotewski minister finansów p. Ludwik Ekis opuścił dziś rano Kraków. Min. Ekis, w asyście towarzyszących mu osób wyjechał samochodem o godzinie 5.30 rano.

Min. Ekis odjechał w stronę Zebrzy-

dowic. Jak wiadomo, min. Ekis udał się na polowanie do Komory Cieszyńskiej, w którym weźmie udział przybyły do Polski łotewski minister propagandy p. Berzinsz oraz minister opieki społecznej p. Kościółkowski.

Przywódcom endeckim odmówiono widzenia z inż. Doboszyńskim

Dalsze obostzenia względem inż. Doboszyńskiego

Onegdaj udali się do przewodniczącego trybunału w sprawie przeciw inż. Doboszyńskiemu s. o. Dysiewicza dwaj działacze Stronnictwa Narodowego we Lwowie ref. org. Okręgu p. Jan Bogdanowicz i prezes Zarządu grodzkiego p. Józef Romański — obaj, osobiści znajomi inż. Doboszyńskiego — w towarzystwie adw. Pańcewicza i prosili o pozwolenie widzenia się z przebywającym już w więzieniu sądowym lwowskim oskarżonym.

P. sędzia Dysiewicz oświadczył, że takie zezwolenie będzie udzielone i odesłał petentów do sekretariatu w celu złożenia prośby

na przepisany formularz, kiedy zaś formularze były gotowe — poinformował ich, że mają się zgłosić w dniu następnym.

W dniu 20 bm. pp. Bogdanowicz, Romański i Pańcewicz zjawili się w biurach sądowych, jednak oświadczone im, że pozwolenia na widzenie się z oskarżonym inż. Doboszyńskim im — nie udzielono.

Wczoraj donosiliśmy o tym, że w więzieniu lwowskim zabroniono inż. Doboszyńskiemu korzystania z otrzymywanych książek i czasopism. Jak się dowiadujemy, obostrzenia zastosowano także odnośnie pościeli i jedzenia, otrzymywanego z zewnątrz.

Akademik -- działacz endecki na ławie oskarżonych

Na wokandzie sądowej znalazła się dziś sprawa znanego działacza endeckiego w Krakowie, akademika Jana Brochere, oskarżonego o kolportaż nielegalnych ulotek, mogących wywołać niepokój publiczny oraz o stawianie czynnego oporu policji.

Brochere jest znany z działalności na terenie Stronnictwa Narodowego. Ostatnio zwrócono na niego uwagę w dniu 10 kwietnia ub. roku.

Jak z aktu oskarżenia wynika, Brochere został zatrzymany na ulicy przez dwóch funkcjonariuszy policji śledczej. Znalezione przy nim wówczas paczkę ulotek antyżydowskich, których treść mogła wywołać niepokój publiczny.

Zatrzymany przez policję Brochere stawiał opór i nie chciał udać się do komisariatu. Ulotki znalezione u niego były skonfiskowane.

Tajemnicze morderstwo pod Krakowem Kto przywiózł ранego szewca do szpitala św. Łazarza

Onegdajszej nocy, przywieziono ze Świątynik Górnych, pow. Kraków do szpitala św. Łazarza w Krakowie 43-letniego Ludwika Michaleca, szewca, ciężko ранego od licznych ciosów nożowych, zadanych w brzuch, ramię i udo.

Mimo usilnej pomocy lekarskiej Michalec nie zdołał utrzymać się przy życiu, zmarł on na trzeci dzień. Ponieważ nikt z rodziny tragicznie zmarłego nie zgłosił się do szpitala,

nie zdołano ustalić w jakich okolicznościach Michalec odniósł śmiertelne rany, ani też kto go przywiózł wśród nocy do szpitala.

W myśl przepisów, jeżeli do piątku nikt z rodziny nie zgłosi się po odbiór zwłok, zostanie śp. Michalec pochowany w Krakowie.

Tajemnica tej krwawej tragedii niezawodnie zostanie wyjaśniona, dzięki podjętym dochodzeniom.

Syfilityczka w 3-cim stadium leczona na „...wilka“

Bielsko, 21. 1. (R) Przed Sądem okręgowym w Cieszynie toczy się od przeszło dwu lat ciekawy proces odszkodowawczy wszczęty przez robotnicę fabryczną M. U. przeciw dwom lekarzom i Ubezpieczalni Społecznej w Bielsku o zapłatę 7569 zł. — Wspomniana robotnica zauważyła swego czasu krostkę w nosie, oraz zaczerwienienie jego w zewnętrznej części. Rejonowy lekarz Ubezpieczalni Społecznej w Bielsku, do którego udała się po poradę, zapisał jej maść ichtiolową (czarną) i uznał za zdolną do pracy. Mimo jednak dłuższego leczenia, stan chorej stale pogarszał się, wobec czego powódka domagała się od lekarza, aby ją wysłał do specjalisty chorób skórnych, Lekarz specjalista dr L., do którego pacjentka się zwróciła, stwierdził u niej chorobę zwaną wilkiem (lupus). Chcąc się jednak upewnić w postawionej przez siebie diagnozie, przesał krew chorej do zbadania w Ubezpie-

czalni, a po otrzymaniu wyniku ekspertyzy dalej obstawał przy swojej diagnozie. I znów mimo dłuższego leczenia stan chorej doznawał stale pogorszenia. Choroba obejmowała co raz to dalsze części twarzy, w końcu odpadła pacjentce część nosa, a w jego okolicy powstały niesbezpieczne blizny. — Gdy zabiegi podejmowane przez lekarzy Ubezpieczalni nie poskutkowały, zrezygnowała pacjentka z leczenia w Ubezpieczalni i udała się na własny koszt do prywatnego specjalisty chorób skórnych, który po zbadaniu krwi stwierdził u niej 3-cie stadium kłoty i przedsięwziął wskazaną w takim wypadku terapię.

Po otrzymaniu powyższej diagnozy chora wystąpiła na drogę sądową przeciw rejonowemu lekarzowi, lekarzowi specjalście, do którego ją ten pierwszy posłał i Ubezpieczalni Społecznej w Bielsku.

Ciekawe było tłumaczenie się dra L. Lekarz ten twierdził mianowicie, że po przesłaniu krwi chorej do ekspertyzy, mówił telefonicznie z lekarzem ekspertem i miał od niego otrzymać odpowiedź,

W pętli paragrafu

MBWANA KUMBWA

Wiele dziesiątki lat wędrować czarne pokolenia, aż Joe Smith w grudniu 1937 przybył do Krakowa.

Od jeziora Tchad do Krakowa być i piaski i morza i góry i daleko. Od jeziora Tchad do Krakowa Joe Smitha być ogromna przestrzeń czasu. Być niewola i chata wuja Toma. Być czarne ghetto — Harlem i czarne przekleństwo — lynch.

Czarni bardzo cierpieć, ale czarna muzyka — jazz-band — zdobyć świat.

I setki Murzynów, którzy z nad jeziora Tchad wynieść rytm jazzowy w czarnej krwi, grać w orkiestrach, tańczyć śpiewać.

Diu-diu, diu-diu, diu-diu, Sonny-boy...

Joe Smith mieć trzydzieści lat. Joe Smith urodzić się w stanie Alabama. Joe Smith jeszcze jako młody chłopiec świetnie wybijać stepy. Joe Smith już jako starszy chłopiec nie móc znaleźć pracy.

Biali władcy nie lubieć czarnych potomków niewolników, ale lubieć diu-diu, lubieć jazz i jedyna tęcza zgody łącząca białych władców z czarnymi niewolnikami to neony reklamujące bary i dancingi. W każdym mieście być lokale, w których czarna muzyka, czarny śpiew, czarny taniec rumienić białe twarze. Joe Smith przyjąć engagement jako tancerz parkietowy.

W stanie Alabama i w sąsiednich stanach rodzić się dużo-dużo Joe Smith. Wszyscy chętnie śpiewać i wszyscy zwinnie tańczyć. Ameryka nie móc pomieścić wszystkich Joe Smith.

Joe, który od grudnia 1937 bawić w Krakowie i bawić Kraków, wyjechał z Ameryki przed dziesięć laty. Joe Smith tańczyć w Paryżu, w Deauville, w Brukseli, w Wiedniu, w Pradze, w Czerniowcach i w grudniu 1937 przybył do Krakowa, do „Café Galeries“.

Joe Smith tańczyć w Café „Galeries“.

Joe Smith wiedzieć, że z Poland nie wolno wywozić dewiz. Joe Smith nie chcieć wywieźć dewiz. Bracia Joe Smitha, którzy pozostali nad jeziorem Tchad, lubieć — taj-taj — świecidełka. Joe Smith, który urodził się w stanie Alabama, też lubieć taj-taj. Taj-taj dla Joe Smitha to jaskrawe garnitury, szare meloniki, żółte palta i kosmetyki. Joe Smith chcieć zakupić w Poland taj-taj.

Nad jeziorem Tchad jeden czarny ukraść w nocy drugiemu czarny koleczyk. To być mbwana kumbwa.

Dyrektor „Café Galeries“ być pan X. Y. Pan X. Y. urodzić się w Krakowie i nigdy nie być nad jeziorem Tchad, ale pan X. Y. mbwana kumbwa. Pan X. Y. zaangażować Joe Smitha, wymagać od niego pracy po południu i w nocy, a potem nie płacić mu.

— Na bilet panu dam — powiedzieć — a pieniądze panu i tak wywieźć nie wolno.

Joe Smith zgłosić o tym policji.

My czasem mówić z pogarda:

— Centralna Afryka

Joe Smith teraz myśleć z pogarda:

— Centralna Europa.

Albo po murzyńsku:

— Mbwana kumbwa.

HOROW.

Jeżeli próba Wassermana dała wynik ujemny, co upewniło go w mniemaniu, że chodzi tu o lupus, a nie o kłoty. Powołany na świadka lekarz ekspert zaprzeczył jednak, jakoby podał telefonicznie że próba wypadła ujemnie. W dalszym ciągu tłumaczył się pozwany, że na flaszeczce zawierającej krew powódki, przesłanej do ekspertyzy, mylnie zapisał jej nazwisko, skutkiem czego pomieszał ją z inną chorą o prawie jednobrzmiącym nazwisku, co do której też zażądał ekspertyzy. Dlatego też, gdy otrzymał wiadomość, że próba dała wynik ujemny, sądził, że chodzi tu właśnie o powódkę.

Po przeszło dwa lata trwającym procesie sąpadł onegdaj wyrok, odrzucający pretensje powódki do lekarza L. i Ubezpieczalni Społecznej, zasądzając ją równocześnie na poniesienie kosztów procesu na ich rzecz, natomiast lekarz L. zasądzony został na zapłatę odszkodowania w kwocie blisko 600 zł. Ciekawa ta sprawa znajdzie jeszcze swój epilog w wyższych instancjach.

WIADOMOSCI SPORTOWE

Chmielewski w „stajni“ Cyganiewiczza Mistrz Europy przechodzi na zawodowstwo

Henryk Chmielewski, najlepszy bokser polski, mistrz Europy, półfinalista olimpijski ma zamiar przejść na zawodowstwo. Taka wiadomość rozeszła się w świecie sportowym Warszawy.

Wiadomość ta nie jest niespodzianką. Już przed kilkunastu dniami meldowano z Gdyni gdzie Chmielewski walczył, że łodzianin rozmawiał z innym bokserem Chomą, na temat przejścia na zawodowstwo i zapowiedział, że wkrótce znajdzie się w Ameryce.

Podczas ostatniego pobytu w Warszawie wcale się z tym nie krył, że myśli poważnie o karierze zawodowej. Pobudki?... Odpowiedź prosta: — Chmielewski jest biednym chłopcem, zarabiającym 250 zł miesięcznie jako robotnik. Z pieniędzy tych musi utrzymać matkę. Jeśli takiemu chłopcu obieca się worek złota, to czy można mieć jakieś wątpliwości co do rezultatu?...

Nadto, dodać należy, że stosunki Chmielewskiego z jego klubem były od pewnego czasu naprężone i mistrz Europy skarżył się, że klub nie troszczy się o jego chorą rękę.

Żal świata sportowego

Świat sportowy pożegna się z Chmielewskim z żalem, ale na pewno zrozumie jego pobudki.

Będzie trudno zapomnieć o pięknej — dzentelmeńskiej sylwetce boksera, który swym temperamentem porwał tłumy widzów. Miłośnicy boksu nigdy nie zapomną momentu, gdy Chmielewski walczył na Olimpiadzie berlińskiej z murzynem Clarkiem o dojście do półfinału.

Porwał wówczas 25 tysięczne tłumy i zmusił Niemców do śpiewania „Ist noch Polen nicht verloren“.

Z kim podpisał Chmielewski kontrakt? Z Amerykaninem Courleyem. Któż to jest taki?

Przecież to były menażer Władysława Zbyszka Cyganiewiczza. Tu więc należy szu-

kać źródłowych wiadomości.

Jeden z dziennikarzy zwraca się do Cyganiewiczza, który od kilku dni przebywa w Warszawie.

— Czy to prawda mistrzu, że zabiera pan nam Chmielewskiego?

Pośrednictwo Cyganiewiczza

— Tak, — potwierdza Cyganiewicz. — Przyznaję, że w tej sprawie maczałem palce. Kiedy po raz pierwszy zobaczyłem Chmielewskiego, byłem zachwycony jego talentem i zrozumiałem, że to jest jedyny bokser polski, który nadaje się na wyjazd do Ameryki i walczenia tam jako zawodowiec.

Skomunikowałem się z moim starym druhem Courleyem, który dobrze sobie zasłużył w Ameryce na tytuł „króla menażerów”. Niestety, w lecie Courley zmarł. Moje plany zostały pokrzyżowane. Nawiasem mówiąc, pertraktowałem również z Courleyem o tournée baletu Parnela po Ameryce.

Courley pozostawił jednak syna 27-letniego młodzieńca, który objął po ojcu interesy. Właśnie Courley - junior proponuje Chmielewskiemu kontrakt.

3.000 dolarów miesięcznie!

— A więc kłamka jeszcze nie zapadła?

— Umowa nie została dotychczas podpisana, lecz Courley proponuje takie warunki, które niewątpliwie przyjmie Chmielewski. Amerykanin gwarantuje 3000 dolarów miesięcznie, a prócz tego procenty i premie. Znam stosunki amerykańskie i jestem przekonany, że Chmielewski w ciągu dwu lat będzie mógł zarobić 200.000 dolarów.

— A czy pan wie, że Chmielewski ma kontuzjonowaną prawą rękę i przez czas dłuższy nie będzie mógł walczyć?

— Wiem o tym, ale to mnie nie przestrasza. W Ameryce takie kontuzje umieją szybko leczyć. A poza tym nie przewiduję, aby Chmielewski mógł walczyć wcześniej niż za

kilka miesięcy. Dopilnuję, aby „Chmiel” był starannie przygotowany i przeszedł solidny trening.

Chmielewski ma taką ujmującą sylwetkę, że zrobi furorę. Stanie się ulubieńcem publiczności. Będzie asem atutowym naszej propagandy w Ameryce.

Polus

— A czy prócz Chmielewskiego żadnego z bokserów polskich nie zabierze pan do Ameryki?

— Żaden się nie nadaje na zawodowca.

— A Polus nie zwracał się do pana? Krążyły pogłoski, że również nosi się z zamiarem zostania zawodowym bokserem.

— Możliwe, ale ja nie interesuję się Polusem. Jest to zawodnik, który nie nadaje się na zawodowca. Nie ma „koloru”... Kolorem nazywam sympatyczną, elegancką sylwetkę która przyciąga widzów. Natomiast dokonałem sensacyjnego odkrycia. W lasach wileńskich upolowałem niedźwiedzia....

Niedźwiedź wileński...

— ?...

— Wynałazłem leśniczego, który waży 130 kilo. Waży tak „mało” ponieważ jest zabiedzony, ale jest to chłopak, który pod moją opieką osiągnie wkrótce 150 kilo. Zrobię z niego wielkiego zapaśnika. Nazywa się Tulun, zabieram go również do Ameryki.

Odplynie przypuszczalnie z Chmielewskim w pierwszych dniach lutego.

Milion franków za 10 meczów

— Czy mistrz wyjedzie razem?

— Mam jeszcze kilka spraw w Polsce do załatwienia, a poza tym proponują mi rozegranie 10 meczów we Francji. Ofiarują mi 800.000 franków, ale ja żądam okrągłego miliona!

W każdym razie mój wyjazd do Ameryki nastąpi w niedługim czasie, muszę się przecież zająć moimi pupilami...

CZY KANADYJCZYCY WYSTĄPIĄ NA ŚLĄSKU Śląscy hokeiści starają się doprowadzić mecz do skutku

W początkach lutego bawić miała w Katowicach hokejowa drużyna kanadyjska dla rozegrania dwóch spotkań z reprezentacją Polski i reprezentacją Śląska. Mecze te zostały odwołane, gdyż do Europy przyjechała inna drużyna niż ta, która była zakontraktowana. Śląski Okręgowy Zw. Hokejowy pozostaje jednak nadal w kontakcie z menażerem drużyny kanadyjskiej, aby mecze doprowadzić jednak do skutku. Sprawa tych spotkań uzależniona jest od kierownika brandenburskiego okręgu hokejowego p. Laubego, który dysponuje terminami Kanadyjczyków. Między Katowicami a Berlinem toczą się obecnie rozmowy o odstąpieniu dwóch terminów Ślązakom. Według projektu Śląskiego Okr. Zw. Hokejowego, Kanadyjczycy wzięli by udział w dniach 5 i 6 lutego w międzynarodowym turnieju hokejowym w Katowicach. Poza Kanadyjczykami w tym turnieju wzięłyby udział reprezentacja Berlina, Polski i Śląska.

Wyjazd hokejowej reprezentacji Śląska do Berlina został już definitywnie ustalony i zatwierdzony przez oba związki. Program spotkań Ślązaków przedstawia się następująco:

Dnia 29 b. m. Ślązacy walczą z reprezentacją Brandenburgii. Dnia 30 b. m. Śląsk gra z reprezentacją Kanady, bawiącą w tym czasie w Berlinie. Dnia 31 bm. przeciwnikiem Śląska będzie drużyna berlińska Zehlendorfer Wespen. Drużyna Śląska wyjeżdża do Berlina w następującym składzie: Tarłowski, Kasprzycki, Ludwiczak, Knyciński, Burda, Urzon, Górecki, Wilimowski, Balla. Jako rezerwowi jadą Arlt i Kunert.

Śląski Okręgowy Zw. Hokejowy otrzymał po nowne zaproszenie od Związku Austriackiego na rozegranie 4-ch spotkań w Austrii, w czasie od 6 do 11 lutego r. b.

Węgry zaprosili Ślązaków na dwa mecze bezpośrednio po mistrzostwach świata, w Pradze Czeskiej.

Wyjazd do Austrii uzależniony jest od warunków lodowych.

Włosi już się starają o rewanż

Rewanżowe spotkanie bokserskie Polska — Włochy odbędzie się według prawdopodobie-

stwa jeszcze w ciągu roku bieżącego w dn. 6 lub 7 sierpnia w Wenecji. Ponadto reprezentacja Polski rozegra we Włoszech jedno spotkanie międzymiastowe prawdopodobnie z Neapolem. W tej sprawie są obecnie prowadzone pertraktacje.

REPERTUAR TEATROW

Teatr im. J. Słowackiego

Piątek: Przedstawienie dla szkół.

REPERTUAR KINOTEATROW

ADRIA: „Prater“ Magda Schneider i Willi Eichberger, „Walka o złote pola“ (Ken Maynard).

APOLLO: „Ostatni pociąg z obłąkanego miasta“ (Dorothy Lamour, Lew Ayres i in.).

ATLANTIC: „Serce i szpada“ (Konrad Veidt, Annabela) i „Zbudź się i żyj“ (Alice Faye).

BAGATELA: „Weź serce me“ z Gitą Aipar i rewia: „Grunt to szczęście“.

PROMIEN: „Wielka miłość Beethovena“ (Jany Hold).

STELLA: „Znachor“.

SZTUKA: „W sieci wywiadu“ (Gertruda Michael, Herbert Marshall i in.).

UCIECHA: „Jej pierwszy bal“ (Marie Bell — Harry Baur).

WANDA: „Życie ulicy“ (Luiza Ralner, Spencer Tracy).